

kort

NON-FICTIE

Opa's avonturen

De studiezalen van het Nationaal Archief zitten vol mensen die dozen vol papier doorwerken om de geschiedenis van hun familie te achterhalen.

Waarom werd er gezwegen over opa's 'avonturen' tijdens de oorlog? Wat is er waar van het gefluisterde verhaal dat die vrolijke oom jouw verwekker is? Waarom bracht je moeder haar jeugd in een weeshuis door? Bijna elke familie heeft zijn geheimen en trauma's, en soms zitten die de nazaten in de weg. Ze willen opheldering. Of gewoon een spannend verhaal, dat hun familie optilt uit de grijze massa.

De naspeuringen leiden dikwijls tot een boek, en van zulke boeken lust het publiek wel pap. Ieder leven is een verhaal. De wereld is chaotisch, maar het familieverleden ligt onaangeroerd in dozen. Familieverhalen zijn in. Er zijn cursussen voor, en handleidingen.

Familieverhalen - De kunst van het schrijven over je naasten wil niet zo'n schrijfhandleiding zijn. Tanny Dobbelaar heeft zelf nog nooit zo'n verhaal geschreven. Zij kan 'goed leven met de vaagheid en onvolledigheid van die familieverhalen'. Voor tips verwijst zij naar *Hoe schrijf je een familiegeschiedenis?* van Marijke Hilhorst.

Wat Dobbelaar met dit prettig leesbare boekje beoogt, is onduidelijk. Het is een soort college, waarin ze schrijvers aan het woord laat of hun werk analyseert, zoals dat van Ursula den Tex, Nicolaas Matsier, Judith Koelemeijer en Suzanna Jansen. Soms geeft ze toch tips - 'het is zonde om achter je beeldscherm te blijven hangen' - en verklaringen zoals die van de filosoof Ricoeur: 'Moderne mensen hebben geen ziel, geen vaste identiteit. Ze hebben wel een verhaal.'

Of, van Dobbelaar zelf: 'We kunnen niet erg veel toeval verdragen in onze zelfbeschrijvingen: we maken er liever een coherent verhaal van. Misschien zou ze zelf eens zo'n coherent verhaal moeten schrijven.'

Aleid Truijens